

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И
ВОДИТЕ
N 11-00-2645
София, 11.06.1997 г.

ДО
Г-н АСЕН МАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД

39
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
Г. № КС-4/К.9.4/9
Дата 18.01.1998 г.

КОПИЕ: Г-жа ЕЛИАНА МАСЕВА
НАЧАЛНИК ОТДЕЛ "ПРАВЕН"
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

На Ваш N 4/к.г.4/97 от 22.06.1997 г.

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Тълкуването на чл. 18, ал. 1 от Конституцията

Уважаеми господин Манов,

Във връзка с искането на Министерски съвет за даване на тълкуване на чл. 18, ал. 1 от Конституцията на Р България представяме следното становище.

В отговор на въпроса дали изразът "национално значение" следва да се отнесе към водите и горите или само към парковете изразяваме мнение, че отнасянето следва да се извърши само към парковете, на следните основания.

Смисълът на изброяването в чл. 18, ал. 1 е да се определят изчерпателно онези природни ресурси, териториални части и инфраструктурни обекти, които представляват изключителна държавна собственост. От това следва, че общият видо-в признак на изброените ресурси, територии и обекти е тяхната вещноправна

характеристика. В действителност, попадайки в категорията на изключителната държавна собственост, горепосочените части от природната и антропогенна среда автоматично се свързват със забраната за отчуждаване, за обременяването с вещни права или придобиване на давност. И тази забрана трябва по категоричен начин да се отнася до всеки елемент от изброяването. Както и обратното - всеки елемент следва да бъде подбран с оглед неговата квалификация като изключителна държавна собственост.

В сегашния си вид текстът на чл. 18, ал. 1, характеризира ясно вещноправния статут на първите три елемента (подземни богатства, крайбрежна плажна ивица и републикански пътища), докато при останалите е използван като указател изразът "национално значение". От тук възниква въпросът дали при водите, горите и парковете може да има вариране по отношение на собствеността, и ако да (както е в действителност), точно да се посочи предметът на изключителната държавна собственост.

В случая при водите, според нас не е необходимо уточняване или обособяване. Като природен ресурс и компонент, водите [повърхностни, подземни(основна част на оттока)], в т.ч. и минерални, както и съответна част от трансграничните води, представляват непрехвърляема държавна собственост. Такава е практиката в другите страни, както и настоящата българска практика. Предвид на особеностите на водните ресурси като единна и динамична система, противоположна хипотеза в случая трудно би могла да се допусне. По тази причина отнасянето на израза "национално значение" към водите считаме за неприемливо, доколкото и един частен обект може да бъде с "национално значение". С други думи, по наше мнение всички води са изключителна държавна собственост.

По различен начин следва да се разглежда вещноправният режим на горите. Последните биха могли да бъдат собственост на държавата, общината или на частни лица. Дали частта от горите, представляваща държавна собственост, следва да се определи като "публична", съответно да фигурира в изброяването, според нас представлява въпрос на целесъобразност. Във всички случаи обаче горите, в т.ч. и държавните, не са съотносими към значимостта, така както към собствеността, предназначението, естествената функционалност и др.

По отношение на парковете приемаме по смисъл разглежданата съотносимост, при условие, че се определи точно съдържанието на израза "национално значение". По наше мнение,

макар и в отклонение от поставения въпрос, предлагаме за въпросните паркове да се предвиди уредба в специален закон.

В заключение предлагаме текстът на чл. 18, ал. 1, да се оформи както следва:

“Чл. 18, ал. 1. Подземните богатства, републиканските пътища, водите, държавните гори, както и парковете, и природните и архитектурни резервати, определени със закон, са изключителна държавна собственост.

В основата на горното предложение фигурира съображението, че изразът “национално значение”, при новите икономически условия, не притежава вещноправното покритие, което се презюмира от чл. 18, ал. 1.

МИНИСТЪР:

ЕВДОКИЯ МАНЕВА

МЯ/АВ

